

חוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), תשכ"ח-1968 *

הגדרות

1. בחוק זה –

"מס-עקיף" – מכס, בלו, מס קניה או היטל לפי תקנות שעת חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958¹;

"חסר" – מס עקיף שלא שולם, או שהוחזר בטעות, כולו או מקצתו;

"יתר" – מס עקיף ששולם ביתר;

"טובין" – לרבות סחורה ושירותים הטעונים מס לפי חוק מס קניה (סחורות ושירותים), תשי"ב-1952²; ולענין זה, "מוכר" – לרבות נתן שירות, ו"קונה" – לרבות מקבל שירות;

"מנהל" – כמשמעותו בפקודת המכס³;

"גובה המס" – כמשמעות גובה המכס בפקודת המכס או ממונה אזורי על מס קניה או בלו;

"התקופה הקובעת" –

(1) לגבי טובין שיובאו – חמש שנים מן היום שבו נתהווה החסר או היתר;

(2) לגבי טובין אחרים – שלוש שנים מן היום שבו נתהווה החסר או היתר;

"נישום" – אדם שנדרש לשלם חסר, ולענין סעיף 2 (ב) (1) ו-(2) וסעיף 3 – לרבות שליחו.

חייב בתשלום חסר

2. (א) נישום יהא חייב בתשלום חסר אם נדרש לעשות כן תוך התקופה הקובעת.

(ב) נישום יהא חייב בתשלום חסר אף לאחר התקופה הקובעת אם נוכח המנהל כי נתקיים אחד מאלה:

(1) החסר נבע מחמת ידיעה, אמרה, הצהרה או תעודה (להלן – ידיעה) בלתי נכונה שמסר הנישום או מחמת שלא מסר ידיעה שהיה חייב למסרה והנישום לא הוכיח כי המעשה או המחדל היו בתום לב;

(2) הנישום ידע, או בנסיבות הענין צריך היה לדעת, על קיומו של החסר.

3. על אף האמור בסעיף 2, לא יהא הנישום חייב בתשלום חסר אם הוכח להנחת דעתו של המנהל כי נתקיימו כל אלה:

(1) החסר לא נבע מחמת ידיעה בלתי נכונה שמסר הנישום או מחמת שלא מסר ידיעה שהיה חייב למסרה;

(2) הנישום לא ידע, ובנסיבות הענין לא היה צריך לדעת, על קיומו של החסר;

(3) הנישום מכר את הטובין בתום לב, לפני דרישת תשלום החסר ובמחיר המקובל בשוק פחות אותו חסר.

סייג

* נתקבל בכנסת ביום כ"ט בסיון תשכ"ח (25 ביוני 1968); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 771, תשכ"ח, עמ' 202.

1 ס"ח תשכ"ד, עמ' 175; ס"ח תשכ"ו, עמ' 31; ס"ח תשכ"ז, עמ' 21.

2 ס"ח תשי"ב, עמ' 344; ס"ח תשי"ד, עמ' 113; ס"ח תשי"ח, עמ' 60; ס"ח תשכ"ב, עמ' 44.

3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

4. גובה המס רשאי לעכב הוצאתם של טובין של נישום מפיקוח המכס עד לתשלום החסר עיכוב טובין המגיע מהנישום על אותם טובין או על טובין אחרים שיבואם חייב במס עקיף.
5. המנהל רשאי לוותר על גביית חסר, כולו או מקצתו, אם נראה לו כי הוצאות גביית החסר אינן מצדיקות את גבייתו.
6. (א) יתר יוחזר למי ששילמו, אם המנהל נתבקש לכך תוך התקופה הקובעת. (ב) נוכח המנהל כי הטובין במכרו במחיר העולה על המקובל בשוק, לא יוחזר היתר אלא אם ההפרש הוחזר לקונה; סייג זה לא יחול אם היתר נבע מטעות סופר.
7. החיקוקים החלים על מס-עקיף יחולו גם על יתר וחסר.
8. המנהל רשאי לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה, למעט סמכותו לפי סעיף 2 (ב).

9. בטלים —
- (1) סעיפים 151 ו-155 לפקודת המכס;
- (2) סעיפים 13 (ב) ו-27 (א) (3) לחוק מס קניה (סחורות ושירותים), תשי"ב-1952;
- (3) תקנה 16 (ב) לתקנות שעת חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958;
- (4) סעיפים 11 (א) ו-12 לחוק הבלו על סוכר, תשי"ז-1957⁴;
- (5) סעיפים 13 ו-14 לחוק הבלו על דלק, תשי"ח-1958⁵.

לוי אשכול
ראש הממשלה

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

ממלא מקום שר האוצר

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

4 ס"ח תשי"ז, עמ' 120.
5 ס"ח תשי"ח, עמ' 160.